

The logo for Staro, featuring the word "Staro" in white, bold, sans-serif font on a dark red rectangular background. The background of the entire page is a photograph of a landscape with trees and bushes, overlaid with a white grid of plus signs. A large, bright yellow graphic element, resembling a stylized arrow or a jagged shape, points upwards from the bottom right towards the logo.

Staro

**NATUUR EN
BUITENGEBIED**

Quickscan Natuurwaarden

Sparrenweg te Gemert

Rapportnummer 10-0229

www.starobv.nl

Quickscan natuurwaarden

Plangebied Sparrenweg te Gemert

November 2010

Rapportnummer: 10-0229

In opdracht van: Dhr. T. van der Pol
p/a Bureau Verkuylen BV

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Inhoud

1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Doel	2
1.3	Leeswijzer	2
2	Onderzoek	3
2.1	Methode	3
2.2	Ligging en beschrijving plangebied	4
2.3	Bronnenonderzoek	5
2.4	Beschermde soorten	6
3	Effecten	9
3.1	Voorgenomen plannen	9
3.2	Effecten op beschermde soorten	9
3.3	Effecten op beschermde gebieden	10
3.5	Mitigerende en compenserende maatregelen	10
4	Conclusies	12
	Literatuurlijst	13
	Bijlage 1 Wet- en regelgeving	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Dhr. Van der Pol is voornemens om binnen het kader van de 'Ruimte voor Ruimte' regeling een nieuwe woning te realiseren op het perceel gelegen in de zuidoosthoek van de Wolfsboscheweg en Sparrenweg te Gemert. In verband met de ruimtelijke procedures en daarvoor noodzakelijk onderzoeken dient onderzocht te worden welke natuurwaarden actueel in en nabij het plangebied aanwezig zijn. Dit om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving gehandeld zal worden. Hierbij wordt gekeken naar gebiedsgerichte bescherming en soortgerichte bescherming.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen de deelgebieden mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming is hierbij de Flora- en faunawet van belang, gebiedsbescherming is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Deze rapportage beschrijft de (mogelijke) aanwezigheid van soorten die zijn opgenomen op de lijsten van beschermde flora en fauna in het kader van de Flora- en faunawet en Natura 2000-lijsten. Ook wordt bepaald op welke wijze en in welke mate de voorgenomen werkzaamheden invloed hebben op deze soorten. Op basis daarvan kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van de onderzoeksmethode en het plangebied. Daarnaast wordt de aanwezigheid van beschermde soorten besproken. De effecten van de geplande ingrepen op beschermde natuurwaarden en mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen worden beschreven in hoofdstuk 3. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet.

2 Onderzoek

2.1 Methode

Als eerste heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden, waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Daarnaast is gebruikgemaakt van de website Waarneming.nl en diverse verspreidingsatlassen. De aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving, de ligging van Natuurbeschermingswet 1998 gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en de EHS in de nabijheid van het plangebied is onderzocht. De bevindingen van de veldbezoeken en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

Vervolgens heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle in het plangebied aanwezige biotopen zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn tevens directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooiresten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen.

Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 5 november 2010 in de ochtend onder de volgende weersomstandigheden: bewolkt, matige wind en circa 10 graden Celsius.

2.2 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied is gelegen tegen de kruising van de Wolfsboscheweg en de Sparrenweg te Gemert, gemeente Gemert-Bakel. Momenteel betreft het plangebied een kwekerij van kleine planten.

Figuur 1. Grove begrenzing van het plangebied (rood omlijnd)

Het plangebied (figuur 1) bestaat uit kwekerij waar, onder andere, buxus en taxus gekweekt worden. Aan de noordzijde van het plangebied ligt een houtwal met vooral inheems loofhout en grove den. Er is geen bebouwing en oppervlaktewater aanwezig. Aan de noordzijde grenst een bosgebied tegen het plangebied. Een en ander is zichtbaar in de onderstaande foto-impressie.

Foto 1. Plangebied

Foto 2. Plangebied

Foto 3. Kardinaalsmuts in de houtwal

Foto 4. Grove den in de houtwal

2.3 Bronnenonderzoek

Natuurbeschermingswet 1998

Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van LNV blijkt dat het plangebied zich niet in of nabij Natura 2000 gebieden, Wetlands of Beschermde- of Staatsnatuurmonumenten bevindt.

Gebieden (P)EHS

Zoals blijkt uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van LNV en de website van provincie Noord-Brabant, maakt het deelgebied geen deel uit van de EHS. Wel is het plangebied tegen de EHS aan gelegen (figuur 2).

Figuur 3. Locatie plangebied (rood omlijnd) t.o.v. de EHS (Groen).

Soorten

Voor het soortenonderzoek zijn gegevens gebruikt die afkomstig zijn van verschillende verspreidingsatlassen. Onder andere de gegevens over vleermuizen, amfibieën, reptielen, vlinders, libellen en vissen zijn uit dergelijke atlassen afkomstig. Daarnaast is gebruikgemaakt van gegevens van de provincie Noord-Brabant en van de website Waarneming.nl.

2.4 Beschermde soorten

Flora

Het plangebied betreft vrijwel geheel een kwekerij met houtige gewassen zoals buxus en taxus. Het overige deel is geheel vrij van planten en kruiden. In het plangebied ligt aan de noordzijde een houtwal. In deze houtwal staan planten als wilde kardinaalsmuts, Amerikaanse vogelkers, berk, eik, grove den en een ondergroei van braam. In deze wal kan de brede wespenorchis (FFlijst 1) voorkomen. Andere bijzondere of beschermde planten worden door het ontbreken van geschikte groeiplaatsen niet verwacht.

Conclusie: mogelijk komt de brede wespenorchis (FFlijst 1) voor in de houtwal. Overige bijzondere of beschermde planten worden in het plangebied niet verwacht.

Vlinders en libellen

Uit gegevens van de vlinderatlas Dagvlinders van Nederland (2006) blijkt dat geen beschermde of bijzonder dagvlinders voorkomen in de omgeving van het plangebied. De libellenatlas De Nederlandse Libellen (2002) maakt eveneens geen melding van een beschermde libellensoort in de buurt van het plangebied. Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat er in het plangebied geen geschikte biotopen aanwezig zijn voor het voorkomen van beschermde soorten dagvlinders. Tevens is door het ontbreken van oppervlaktewater geen voortplantingsmogelijkheid voor libellen aanwezig. Het is wel mogelijk dat enkele algemeen voorkomende, niet beschermde, soorten dagvlinders en libellen gebruikmaken van het onderzoeksgebied.

Conclusie: er komen geen beschermde soorten dagvlinders of libellen voor in het onderzoeksgebied.

Mieren en kevers

Beschermde soorten mieren en kevers zijn afhankelijk van bijzondere habitattypen als oude (naald)bossen of wateren met spaarzame vegetatie, een minimale waterdiepte van 50 cm en maximaal matig voedselrijk water. Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat geschikte biotopen in het plangebied niet aanwezig zijn. Door het ontbreken van oppervlaktewater en oude bossen wordt het voorkomen van beschermde soorten mieren en kevers onwaarschijnlijk geacht.

Conclusie: er komen geen beschermde soorten mieren en kevers voor in het onderzoeksgebied.

Vissen

Door het ontbreken van oppervlaktewater in het onderzoeksgebied, is het gebied ongeschikt voor het voorkomen van (beschermde soorten) vissen. Er is dan ook niet nader onderzocht welke vissoorten voorkomen in de nabije omgeving.

Conclusie: er komen geen beschermde soorten vissen voor in het onderzoeksgebied.

Reptielen en amfibieën

Uit de RAVON Atlas van de amfibieën en reptielen van Nederland (2009) blijkt dat de amfibiesoorten Alpenwatersalamander, kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker en het groene kikker-complex (alle FFlijst 1) voorkomen in de omgeving van het onderzoeksgebied. In de buurt van het onderzoeksgebied komen geen reptielsoorten voor.

Uit het veldbezoek blijkt dat er in het plangebied geen oppervlaktewater aanwezig is. Er is dan ook geen voortplantingsbiotoop voor amfibieën in het plangebied aanwezig. Het gebied is, door het ontbreken van oppervlaktewater, voor de salamandersoorten en het groene kikker-complex ongeschikt als leefgebied. Het onderzoeksgebied is voor de bruine kikker en gewone pad wel geschikt als landbiotoop.

Conclusie: mogelijk komt de bruine kikker en gewone pad (beide FFlijst 1) voor in het onderzoeksgebied. Voor de overige amfibiesoorten en reptielen is het plangebied ongeschikt als leefgebied.

Vogels

Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat het plangebied voor een aantal, vooral cultuurvolgende- en struweelvogelsoorten, geschikt is als leefgebied. Met name de houtwal is geschikt als foerageergebied en broedgebied voor vogelsoorten. Het overige terrein is alleen geschikt als foerageergebied voor vogels. Tijdens veldbezoek

zijn tapuit (Rode Lijst), grote bonte specht, spreeuw en pimpelmees waargenomen in het plangebied (alle FFlijst vogels).

Conclusie: het onderzoeksgebied, vooral de houtwal, is geschikt als broedgelegenheid en tevens als foerageergebied voor verschillende, vooral cultuurvolgende vogels en struweelvogelsoorten (FFlijst vogels).

Zoogdieren

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen blijkt dat de soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis, watervleermuis en laatvlieger voorkomen in de omgeving van het onderzoeksgebied. Voor vleermuizen is het gehele onderzoeksgebied geschikt als foerageergebied. De houtwal kan gebruikt worden als vliegrouete. Aangezien er geen grote bomen met holten en/of gebouwen aanwezig zijn, is de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied uit te sluiten.

Uit het veldbezoek blijkt dat het onderzoeksgebied voor een aantal grondgebonden zoogdieren geschikt is als leefgebied. Mogelijk benutten mol, egel, konijn, haas en diverse muizensoorten het gebied als (onderdeel van hun) leefgebied (alle FFlijst 1).

Conclusie: het onderzoeksgebied is voor een aantal grondgebonden zoogdieren (FFlijst 1) geschikt als (onderdeel van hun) leefgebied. Voor vleermuizen (FFlijst 3) is het plangebied geschikt als foerageergebied en ongeschikt als vaste rust- en verblijfplaats.

3 Effecten

3.1 Voorgenomen plannen

Op het plangebied zal een nieuwe woning gerealiseerd worden. De houtwal zal behouden blijven in de voorgenomen plannen. Gedetailleerde plannen en/of planschetsen zijn niet in het bezit van Staro Natuur en Buitengebied.

3.2 Effecten op beschermde soorten

Op basis van hetgeen beschreven in hoofdstuk 2 kan worden geconcludeerd dat (delen van) het plangebied mogelijk behoren tot het leefgebied van beschermde flora, amfibieën, vogels en zoogdieren. In het onderstaande wordt beschreven welke effecten optreden.

Flora

Mogelijk komt in de houtwal brede wespenorchis voor, dit is een soort van FFlijst 1. De houtwal blijft volgens initiatiefnemer onaangetast. Indien de houtwal wordt verwijderd, verdwijnen mogelijk groeiplaatsen van de brede wespenorchis.

Amfibieën

Mogelijk wordt het plangebied door een klein aantal amfibieën van FFlijst 1 (bruine kikker en gewone pad) benut als landbiotoop. Na herinrichting zal een deel van het landbiotoop vernietigd worden. Echter, doordat het nieuwe huis waarschijnlijk een tuin krijgt, wordt mogelijk nieuw leefgebied gecreëerd.

Vogels

Een aantal vogelsoorten (FFlijst vogels) benut het plangebied, voornamelijk de houtwal, als foerageergebied en de beplanting als broedgelegenheid. In de toekomst zal het plangebied, doordat het nieuwe huis waarschijnlijk een tuin krijgt, geschikter zijn als foerageer- en broedgelegenheid voor zang- en struweelvogels. Daarnaast is in de directe omgeving van het plangebied voldoende gelijksoortig foerageergebied aanwezig, de effecten zijn derhalve te verwaarlozen.

Zoogdieren

Mogelijk benut een aantal grondgebonden zoogdieren (FFlijst 1) het plangebied als leefgebied. Na herinrichting is het plangebied geschikter voor grondgebonden zoogdieren door het slopen van gebouwen en het ontwikkelen van groenstructuren.

Met betrekking tot vleermuizen (FFlijst 3) geldt dat er naar verwachting geen effecten optreden ten aanzien van aanwezig foerageergebied. De omgeving biedt vleermuizen voldoende mogelijkheden tot foerageren en in de toekomst is het onderzoeksgebied eveneens geschikt als foerageergebied. Eventuele effecten op het foerageergebied zijn derhalve te verwaarlozen.

De houtwal wordt mogelijk gebruikt als vliegroute. Indien de houtwal verwijderd wordt, zal aanvullend onderzoek moeten uitwijzen of vleermuizen de houtwal als vliegroute gebruiken.

Met betrekking tot verblijfplaatsen geldt dat deze niet aanwezig zijn in het plangebied.

3.3 Effecten op beschermde gebieden

Er treden na herinrichting van het plangebied geen negatieve effecten op ten aanzien van Natura 2000-gebieden, Beschermde- of Staatsnatuurmonumenten of EHS-gebieden.

3.4 Mitigerende en compenserende maatregelen

Om te voorkomen dat het uitvoeren van de werkzaamheden of het aanpassen van de ruimtelijke situatie negatieve effecten heeft op de aanwezige beschermde soorten en daarmee strijdig is met de Flora- en faunawet, verdient het aanbeveling om maatregelen te treffen om mogelijke schade te voorkomen dan wel zoveel mogelijk te beperken; zogenaamde mitigerende en compenserende maatregelen.

Door een wijziging in de wetgeving is het voor soorten van de Habitatrichtlijn (bijvoorbeeld vleermuizen) en voor vogels niet meer mogelijk een ontheffing te verkrijgen voor ruimtelijke inrichting of ontwikkelingen. Daarnaast geldt voor vogels dat een ontheffing in het kader van belang “dwingende reden groot openbaar belang” eveneens niet meer mogelijk is. Schade aan deze soorten dient voorkomen te worden om strijdig handelen met de wetgeving te voorkomen.

Flora

Het is niet noodzakelijk mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de plantensoorten van FFlijst 1.

Amfibieën

Het is niet noodzakelijk mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de amfibiesoorten van FFlijst 1.

Vogels

Voor algemeen voorkomende vogelsoorten geldt dat indien broedende vogels (FFlijst vogels) aanwezig zijn, werkzaamheden, als verwijdering van de bosschages en bomen, niet plaats kunnen vinden zonder hinder te veroorzaken. Wanneer er geen broedende vogels aanwezig zijn kunnen de werkzaamheden wel plaatsvinden. Door beplanting vóór het broedseizoen te verwijderen of het terrein ongeschikt te maken, wordt voorkomen dat vogels er zullen gaan broeden. Indien zo gehandeld wordt treden er geen effecten op ten aanzien van vogels. Wanneer de werkzaamheden in het geheel plaatsvinden buiten het broedseizoen worden geen nadelige effecten verwacht op algemeen voorkomende vogels.

Zoogdieren

Het is niet noodzakelijk om mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de zoogdiersoorten van FFlijst 1. Wat betreft vleermuizen (FFlijst 3) geldt dat er, indien de houtwal behouden blijft, naar verwachting geen effecten optreden ten aanzien van mogelijk aanwezige foerageergebieden.

Zorgplicht

Voor alle aanwezige flora en fauna geldt de zorgplicht ex art. 2 van de FFwet, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten. Op

grond hiervan dient men zoveel als redelijkerwijs mogelijk is te handelen op een wijze waarop nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen worden voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk worden beperkt of ongedaan worden gemaakt.

4 Conclusies

In het plangebied komen mogelijk verschillende beschermde soorten voor die vermeld staan op de lijsten van de Flora- en faunawet.

Soorten van FFlijst 1

(Mogelijk) voorkomende flora, grondgebonden zoogdieren en een aantal soorten amfibieën staan vermeld op FFlijst 1. Voor deze soorten geldt bij ruimtelijke ingrepen een vrijstelling van de Flora- en faunawet.

Soorten van FFlijst 2/3

Mogelijk in het onderzoeksgebied voorkomende vleermuizen staan vermeld op FFlijst 3 en zijn ontheffingsplichtig. Ten aanzien van foerageergebied geldt dat geen negatieve effecten optreden. Verblijfplaatsen zijn niet aanwezig. Indien de houtwal verwijderd wordt moet aanvullend onderzoek uitwijzen of de houtwal door vleermuizen wordt gebruikt als vliegroute.

Soorten van FFlijst vogels

Mogelijk voorkomende vogelsoorten staan vermeld op FFlijst vogels. Indien de werkzaamheden worden uitgevoerd op de wijze zoals is beschreven in paragraaf 3.4, zullen geen nadelige effecten optreden ten aanzien van de in het plangebied voorkomende vogelsoorten.

Concluderend kan gesteld worden dat:

- **de aanbevelingen ten aanzien van de vogels in acht genomen dienen te worden zoals beschreven in paragraaf 3,4;**
- **de werkzaamheden voor de overige soortgroepen, indien de houtwal behouden blijft, geen overtreding van de natuurwetgeving tot gevolg hebben;**
- **altijd rekening moet worden gehouden met de zorgplicht.**

Literatuurlijst

- Creemers R. et al., De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9, RAVON, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis & European Invertebrate Survey, Nederland, Leiden 2009.
- Dijkstra K, D, B. et al., De Nederlandse libellen, Nederlandse Fauna 4, Nederlandse vereniging voor Libellenstudie, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis & European Invertebrate Survey, Nederland, Leiden 2002.
- Bos F. et al., De dagvlinders van Nederland, Nederlandse Fauna 7, De Vlinderstichting, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis & European Invertebrate Survey, Nederland, Leiden 2006.
- Limpens, H. et al., Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie, KNNV Uitgeverij, Utrecht, 1997.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Brochure: Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten, 22 februari 2005.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen, Den Haag 26 augustus 2009.

Geraadpleegde internetsites

- www.brabant.nl
- www.minlnv.nl
- www.ravon.nl
- www.vlinderstichting.nl
- waarneming.nl
- www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Flora- en faunawet (Bron: Ministerie van LNV)

De soortbescherming is in Nederland vastgelegd in de Flora- en faunawet (FFwet). Los van de zorgplicht (Art. 2), die inhoudt dat zorgvuldig moet worden omgesprongen met alle dieren en planten, zijn ongeveer 500 soorten specifiek door de FFwet beschermd. Dat is circa anderhalf procent van de soorten die in Nederland voorkomen. Doel van de wet is er zorg voor te dragen dat de gunstige staat van instandhouding van soorten niet in gevaar komt.

In de Flora- en faunawet zijn lijsten samengesteld van soorten die binnen de Nederlandse wet- en regelgeving een beschermde status genieten. Met name de artikelen 2, 8, 9, 10 en 11 van deze wet hebben directe gevolgen voor de wijze waarop en de mate waarin planologische ingrepen, maatregelen en feitelijke werkzaamheden invloed mogen hebben op de beschermde soorten.

Sinds de inwerkingtreding van de AMvB Art. 75 van de FFwet in februari 2005 is het niet meer altijd nodig een ontheffing te hebben voor het uitvoeren van werkzaamheden. Of dat nodig is hangt af van de soorten die het betreft en de mate van bescherming die zij genieten. De zorgplicht uit artikel twee blijft echter altijd van toepassing op alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Voor de soorten van FFlijst 1 is geen ontheffing nodig. Voor de soorten van FFlijst 2 geldt dat moet worden gewerkt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Indien er geen goedgekeurde gedragscode voorhanden is zijn ook de soorten uit FFlijst 2 ontheffingsplichtig. Voor soorten van FFlijst 3 moet altijd ontheffing worden aangevraagd. Behalve voor beschermde soorten, geldt deze indeling ook voor hun vaste rust- en verblijfsplaatsen.

Door een recente wijziging in de wetgeving (augustus 2009) is het voor soorten van de Habitatrichtlijn (b.v. vleermuizen en rugstreeppad) en voor vogels niet meer mogelijk een ontheffing te verkrijgen voor ruimtelijke inrichting of ontwikkelingen. Daarnaast geldt voor vogels dat een ontheffing in het kader van belang "dwingende reden groot openbaar belang" eveneens niet meer mogelijk is.

Natuurbeschermingswet 1998 (Bron: Ministerie van LNV)

De Natuurbeschermingswet regelt de bescherming van gebieden die als staats- of beschermd natuurmonument zijn aangewezen. Deze juridische status geeft extra bescherming aan bijzonder waardevolle en kwetsbare natuurgebieden. Het belangrijkste onderdeel van de wet is dat er een aparte vergunning nodig is voor activiteiten die mogelijk schadelijk zijn voor het natuurmonument. Het maakt daarbij niet uit waar die activiteiten plaatsvinden, dat kan zowel binnen als buiten het natuurgebied zijn (de zogenaamde 'externe werking'). Op dit moment is ongeveer 300.000 ha natuurgebied aangewezen als staats- of beschermd natuurmonument.

Op 1 oktober 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet (Nb) 1998 in werking getreden. Daarmee voldoet Nederland aan de eisen van de Europese natuurwetgeving. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura-2000 gebieden. Hieronder vallen de speciale beschermingszones volgens de Vogel- en Habitatrichtlijn, gebieden die deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), beschermde natuurmonumenten en staatsnatuurmonumenten.

Een belangrijk onderdeel van de nieuwe Nb-wet is dat er geen vergunning gegeven mag worden voor handelingen of projecten die schadelijk kunnen zijn voor de kwaliteit van de habitats van soorten waarvoor een gebied is aangewezen. Wanneer niet op voorhand uitgesloten kan worden dat er schadelijke effecten kunnen optreden, dan dient de initiatiefnemer een 'passende beoordeling' te

maken. Dat betekent een onderzoek naar alle aspecten van het project en welke gevolgen die kunnen hebben voor datgene wat bescherming geniet. Het bevoegd gezag (in de meeste gevallen is dat Gedeputeerde Staten) dient aan de hand van deze beoordeling zekerheid te verkrijgen dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast. Kan die zekerheid niet verkregen worden, dan mag er geen vergunning verleend worden.

Ecologische Hoofdstructuur *(Bron: Ministerie van LNV)*

De term 'Ecologische Hoofd Structuur' (EHS) werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. De EHS is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur (plant en dier) in feite voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat de natuurgebieden hun waarde verliezen. De EHS kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

De EHS bestaat uit:

- Bestaande natuurgebieden, reservaten en natuurontwikkelingsgebieden en robuuste verbindingen.
- Landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheersgebieden).
- Grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

De EHS moet in 2018 klaar zijn. Kleinere natuurgebieden, kleine bosjes, sloten, rietkragen et cetera maken geen deel uit van de EHS, maar dragen uiteraard wel bij aan de natuurkwaliteit van stad en platteland. Het Rijk gaat ervan uit dat deze in voldoende mate door andere partijen (gemeente, waterschappen, grondeigenaren e.d.) worden beschermd. Het Rijk heeft hiervoor een kwaliteitsimpuls voor het landschap opgezet.